

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA a MATEŘSKÁ ŠKOLA TIP TOES s.r.o.,
Fakultní škola Univerzity Karlovy, Pedagogické fakulty**

Brandýs nad Labem, Královická 915,
IČO 24256510, IZO 181 043 939, Tel: 739047470, www.tiptoes.cz

Školní program proti šikanování

1. Úvod a východiska

Školní program proti šikanování stanovuje systém prevence, identifikace a řešení šikany na ZŠ a MŠ TIP TOES s.r.o. Program vychází z aktuálních dokumentů MŠMT, zejména:

- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany čj. **MŠMT-21149/2016**,
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování čj. **21291/2010-28**,
- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+,
- revize RVP (2021–2023), které posilují prevenci kyberšikany a digitální bezpečnost.

Dokument je každoročně aktualizován a je závazný pro všechny pracovníky školy.

2. Charakteristika programu

Program je dlouhodobý, postavený na celoškolském přístupu. Zapojeni jsou pedagogové, vedení školy, školní poradenské pracoviště, žáci i rodiče. Program zahrnuje systém 13 komponent prevence, reakčních opatření a spolupráce se školními i externími odborníky.

3. Třináct komponent školního programu proti šikanování

1. Zmapování situace – analýza a evaluace

- průběžné sledování klimatu tříd,

- využití dostupných dotazníků a anonymních anket,
- vyhodnocování účinnosti školních dokumentů,
- doplňování či aktualizace interních pravidel.

2. Motivace pedagogů ke změně

- odborné vzdělávání,
- supervize,
- metodická podpora,
- možnost studijního volna a ocenění za aktivní přístup.

3. Společné vzdělávání a supervize pedagogů

- řešení modelových situací,
- odborné diskuse,
- semináře k prevenci šikany a kyberšikany,
- spolupráce s externími odborníky.

4. Užší realizační tým (Školní poradenské pracoviště – ŠPP)

Tým tvoří:

- ředitelka školy,
- výchovný poradce,
- školní metodik prevence,
- speciální pedagog,
- školní psycholog,
- zástupci třídních učitelů.

Tým se podílí na řešení obtížnějších situací, metodické podpoře a práci s třídními kolektivy.

5. Společný postup při řešení šikanování

Všichni pedagogové postupují dle metodického pokynu MŠMT (čj. MŠMT-21149/2016). Postup je dále popsán v části *Postup při řešení šikany*.

6. Primární prevence v třídních hodinách

- pondělní ranní komunitní kruhy,
- pravidelné třídnické hodiny,
- reflexe společných pravidel,
- posilování vztahů v kolektivu.

7. Primární prevence ve výuce

Učitelé využívají:

- témata v učebnicích a literatuře,
- modelové situace,
- preventivní rozhovory před akcemi,
- vzdělávání o bezpečném používání technologií.

8. Prevence v mimoškolních a volnočasových programech

- adaptační programy,
- projektové dny,
- společné sportovní a volnočasové aktivity.

9. Ochranný režim školy

- přehledné dohledy,
- školní řád,
- bezpečnostní pravidla při přesunech i o přestávkách,
- zvýšený dohled v rizikových místech.

10. Spolupráce s rodiči

- informace na třídních schůzkách,
- sdílení preventivních materiálů,
- možnost konzultací se ŠPP,
- společné hledání řešení při vzniklých problémech.

11. Školní poradenské služby

Pracoviště poskytuje:

- pravidelné konzultace rodičům i žákům,
- podporu třídním učitelům,
- diagnostiku klimatu třídy,
- metodické vedení.

12. Spolupráce se specializovanými zařízeními

PPP, SPC, SVP, městská policie, Policie ČR, OSPOD, odborní psychologové.

13. Spolupráce se školami v okolí

- sdílení zkušeností,
- konzultace ředitelů při situacích přesahujících jednu školu.

4. Postup při vyšetření a řešení šikany

1. Odhad závažnosti

Rozlišení:

- běžného rizikového chování,
- skryté počáteční šikany,
- pokročilé šikany.

2. Rozhovor s oznamovateli a obětí

Citlivý přístup, zajištění bezpečí, záznam klíčových informací.

3. Vyhledání a výběr vhodných svědků

Volí se Žáci, kteří nejsou pod tlakem agresorů.

4. Individuální rozhovory se svědky

Přísný zákaz konfrontace agresorů a oběti.

5. Ochrana oběti

Zajištění bezpečného prostředí a podpory.

6. Volba metody řešení

- metoda usmíření (vhodná pro rané fáze),
- metoda vnějšího nátlaku (agresor nese odpovědnost, řeší se s rodiči).

7. Realizace zvolené metody

Výchovný pohovor, komise, nápravná opatření.

8. Třídní hodina

- reflexe kolektivu,
- posílení bezpečného klimatu.

9. Rozhovor s rodiči oběti

Informace o přijatých opatřeních, nabídka podpory.

10. Třídní schůzka (dle potřeby)

Informování rodičů třídy o systémových opatřeních.

11. Práce s třídou

Dlouhodobá péče o vztahy, podpora koheze kolektivu.

5. Podpůrná opatření pro práci s třídami

Podpůrná opatření 1. stupně

a) Práce se třídou

- pozorování chování,
- ankety a dotazníky,
- práce s pravidly,
- třídnické hodiny,
- spolupráce s rodiči.

b) Na úrovni školy

- mentor pro začínající pedagogy,
- spolupráce s ŠPP.

c) Externí organizace

- všeobecná primární prevence,
- volnočasové programy.

Podpůrná opatření 2. stupně

a) Práce se třídou

- intenzivní sledování klimatu,
- pravidelné třídnické hodiny,
- kázeňská opatření,
- zvýšený zájem o dění ve třídě.

b) Na úrovni školy

- jednotný postup všech pedagogů,
- aktivní vstup vedení do třídy,
- posílený dohled.

c) Externí organizace

- metodické konzultace,
- depistáž,
- standardizovaná sociometrie.

Podpůrná opatření 3. stupně

a) V rámci třídy

- vyšetření dle krizového plánu,
- maximální dohled,
- restrukturalizace kolektivu.

b) Na úrovni školy

- systém monitorování rizikového chování,
- zvýšené dohledy.

c) Externí spolupráce

- indikovaná prevence,
- práce s OSPOD, Policií ČR či SVP.

6. Školní krizový plán

Krizový plán upravuje postupy při situacích vyžadujících okamžitý zásah.

Krizové situace

- afektivní záchvat,
- dítě pod vlivem návykových látek,
- epileptický záchvat,
- úraz,
- náhlé onemocnění,
- svévolné opuštění třídy či školy,
- zjištění příznaků šikany,
- další ohrožující situace.

Primární intervence

- zajištění bezpečí,
- oddělení dítěte,
- přivolání odborného pracovníka,
- zajištění dozoru nad třídou.

Následná intervence

Zajišťují interní i externí odborníci:

- školní metodik prevence,
- výchovný poradce,
- speciální pedagog,
- školní psycholog,
- krizové linky,
- PPP, SPC, SVP,
- OSPOD, zdravotnická zařízení.

7. Nápravná opatření

Škola má k dispozici:

- výchovná opatření,
- individuální výchovný plán,
- snížení známky z chování,
- převedení do jiné třídy,
- doporučení pobytového programu ve SVP,
- podnět OSPOD.

8. Závěrečná ustanovení

Dokument vytvořilo Školní poradenské pracoviště podle metodických pokynů MŠMT. Aktualizace proběhla dne **20. 8. 2025**.

Pedagogičtí pracovníci byli s dokumentem seznámeni dne **30. 8. 2025**.

Dokument nabývá platnosti dnem **1. 9. 2025** a je účinný do odvolání.

Mgr. Kateřina Ďurišová – školní metodik prevence